

КУПИШЕТЕ

Независим вестник за информация, стопанство и политика. — Редактира комитетът.
Излиза: Вторник и Сбота. — Публикации: 2 лв. кв. см. — Приставски 1 лв. на дума. — Абонамент: 80 лв. годишно.

434

25 Октомври
1932 год.
ШУМЕНЪ.

Год. VII.

Броятъ 1 лв.

Отговорен редактор:
Т. СТ. ПАЗАРОВЪ.

Кината днесъ и утре

ВОЕННОТО

„НЮРА“

ОДЕОНЪ

Виена плаче и се смѣ

Много закони — никокви резултати.

Законодателната дейност на Народния блокъ се разви подъ знака на единъ силенъ повикъ за реформи, за дѣла, които да облекчатъ наистина непоносимото положение на широкитъ народни маси. И правителството не може да обвинява, че не е създадо закони — не, такива то изфабрикува твърде много на брой 101, но въпреки това не се почувствува никакво или почни никакво облекчение, защото въ законодателната му дейностъ липсваше оня елементъ, който трѣбваше да доминираща въ нея, именно грижата да се премахнатъ последиците отъ катастрофалното спадане ценитъ на землед. произведения, да се смене тежкото бреме, създадено вследствие заборчяването на земледѣлското съсловие, грижата за намиране пазаръ за нашитѣ експортни артикули и пр.

Стопанскитъ въпроси се разгледаха съ недостатъчна сериозност, като по-вече се губеше време не да се създадатъ ефикасни закони и мѣроприятия, а да се намѣри формула какъ да се заблуди обществото, че се правятъ закони, ужъ единъ отъ другъ по-полезни за западнатитъ народни маси. Нито единъ отъ голѣмитъ закони на блока не даде резултати, а това значи, че той е нѣмалъ присърдце да помогне на широкитъ обществени слоеве, а се е намиралъ въ плѣтъ на ония стопански сили, които цѣлятъ окончателното стопанско руйниране на българския народъ. Води се една политика въ ущърбъ на народа. Дигна се, обаче, голѣмъ шумъ около създаденитъ закони. Шумъ, който скоро бѣ замѣняванъ съ едно горчиво разочарование на очакващия облекчения народъ. И наистина, какво даде закона за картелитъ? Не се ли продължава и днесъ, година следъ неговото създаване, оня необузданъ грабежъ, който съществуваше и преди 21 Юний? И днесъ се смѣкватъ милиони левове отъ оголения гърбъ на народа, трупатъ се несмѣтни богатства за смѣтка на единъ опросѣлъ и разсипанъ народъ. При разглеждането на тоя законъ въ камарата, А. Цанковъ каза, че той има за целъ не да спре спекулата и грабежа, а да задължи картелитъ да се регистриратъ въ мин. на търговията т. е. чрезъ тоя законъ се целеше, да се държи смѣтка, колко катрела има въ България, а не какво грабятъ

тѣ отъ народа. Също такава е значението и на другия голѣмъ законъ — той за закрила не земледѣлца — стопанинъ. Земледѣлския народъ много очакваше отъ него, а нищо абсолютно нищо не получи. Когато Гичевъ защитаваше закона въ парламента, той каза: „Азъ смѣтамъ, че най-големото облекчение, което фактически получава длѣжника земл. стопанинъ въ нашата страна — това е разсрочката, която се прави на неговитъ задължения“. Мръ Гичевъ трѣбваше да каже, отъ къде ще вземе селянина за да плаща дори и на части дълга си когато се знае, че произведението сж обезценени съ 60% и че неговия чистъ приходъ е толкова малък, че едва му стига да поддържа собственото си семейство? Селянитъ разбраха, че закона нищо нѣма да имъ даде и не прибѣгватъ до неговата помощ, за което говори и факта, че нѣма сключени конкордати. Сжщия кѣоръ-фишекъ представлява и премахването на поземелния данѣкъ, който фактически не се събираше, защото земл. не може да го плаща. Въ замѣна на него обаче се натовари перото отъ косвенитъ данѣщи, така че вземането на държавата се осигурява по-добре по тоя начинъ. Че правителството не е създадо закони за облекчение положението на народнитъ маси се вижда отъ ясни тѣ и недвусмислени по изявления си мръ Стефановъ. Когато го запитали французитъ, защо отрошаватъ данѣцитъ на бѣлг. граждани, защо премахватъ позем. налогъ и пр. „той имъ отговорилъ, че тия закони иматъ само психологическо значение т. е. тѣ цѣлятъ да заблудятъ народа, че ужъ нѣщо се прави. А въ туй време положението става по-лошо и по-лошо. Отъ денъ на денъ става по необходимо създаването на закони не за заблуда на народа, а за облекчение на неговия нерадостенъ животъ. Време е вече да се изоставятъ кривитъ и катастрофални пжтища на политиканствуването и се трѣгне по пжтия на едно законодателство, което да даде на бѣлг. народъ стопанска независимост и политическа свобода, миръ и благоденствие и да се гарантиратъ възможноститъ за единъ бързъ културно просвѣтенъ напредѣкъ.

Направихте ли си
електрическа снимка
при фото „Електра“.

„Арапче“

ХРОНИКА

На 27 ноември е годишнината отъ Ньойския миренъ договоръ. По тоя случай ще се уредятъ повсемѣстни протестни събрания изъ цѣлата страна.

Денъ на книгата. Третиятъ недѣленъ денъ отъ идния м. ноември е обявенъ за денъ на книгата. Ще бждатъ уредени специални изложби на книги, ще се държатъ беседи и пр.

Пушете цигари „АРАПЧЕ“ приготвени отъ ренормиранитъ отъ южно български тютюни.

Евангелието на цигански. Пуснато е въ продажба евангелието отъ Марка на цигански езикъ съ български букви цена 5 лв. Въ България живѣятъ прѣснати по градове, села и друмища лишени отъ всѣкаква духовна просвѣта 135,000 цигани.

На 23 т. м. се състоя мачъ между градскитъ тимове Ханъ — Омортагъ и Соколъ 32. При доста оживена игра мача завърши 5 на 2 въ полза на Ханъ-Омортагъ.

Артистични пози и красиви освѣтления при фото „Електра“

Съобщаватъ ни отъ Прѣславъ че пешия старши стражаръ при Прѣславъ, окол. управление Геро Г. Камбуровъ, съ седмици не се е явявалъ въ управлението на работа, знаели това г. окол. началникъ и какво наказание му е наложено? Ще следимъ и ще се повърнемъ Сжщия за прѣзъ врѣме на Шуменския панаиръ е билъ глобенъ отъ г. Шум. окр. управителъ ако не се лжжа съ 300 лв., за пиянство.

Гражданинъ.

Европейскитъ печки и машини

„ОРАНИЕРЪ“ се предпочитатъ отъ всички поради тѣхната солидност, економия на гориво, конкурентни цѣни и финна изработка.

Представителъ:
ИВАНЪ МИШКОВЪ

Въ ромъния е эле. Нашата съседка е въ задънена улица. Правителствата си отиватъ едно следъ друго и нищо не могатъ да направятъ. Народътъ мизерствува страшно Нѣколко месеца не сж изплатени заплатитъ на чиновницитъ имъ.

Германски ПЕЧКИ и МАШИНИ

„ОРАНИЕРЪ“

ненадминати по топлине, економичност и здравина

типъ Перникъ

салонни обли

емайпирани

най-големъ изборъ — на конкурентни цени

при представителъ: ИВАНЪ МИШКОВЪ.

Важно!

Важно!

ПРОДАВАТЪ СЕ

Два ДАРАЦИ за вълна:

Първия 1 метръ работна ширина

Втория 85 с. м. работна ширина

напълно залазени и съ нови ЗЖБИ.

Справка съ МИХАИЛЪ МАЛЕВЪ Техникъ — Шуменъ.

По случай танцовия сезонъ частни лекции

по „Танго, Румба и Валсъ“

споразумения танцъ майстора

НИКОЛА Г. ПЪРВАНЧЕВЪ

справка: Бижутерния магазинъ „Zenit“

или Агенция „КУРИЕРЪ“.

Важно!

Важно!

По случай зимния сезонъ

Магазинъ „ВИОЛЕТЪ“ достави

дамски, ученически и дѣтски манта съ кожи

— Цени най-износни. —

Въ сжщия магазинъ ще намѣрите всѣкакви видове манифактурни стоки на конкурентни цени.

Посетете и ще се увѣрите.

КУСКЪОЙСКО БЪЛГАРСКО УЧИЛИЩНО НАСТОЯТЕЛСТВО

ОБЯВЛЕНИЕ № 62

Кускъойското българско уч. настоятелство обявява на интересующитъ, че на 28. X. т. г. отъ 9—12 ч. пр. обѣдъ, въ канцеларията на общ. управление, ще се произведе търгъ за отдаване подъ наемъ 130 декара училищни ниви, раздѣлена на 15 парцела, съ първоначална цена на декаръ 50 лева, за 5 стопански години. Залогъ 10% отъ първ. цена.

Закона за Б. О. Пр. е абсолютно задължителенъ. Тържнитъ книжа могатъ да се видятъ всѣки присжстенъ денъ въ училището.

17 X 1932 г. с. Кусъ.

Председателъ: Георги Владовъ

Секретаръ: Нико М. Павловъ

ВОЕННОТО КИНО отъ днесъ до СРѢДА представя двойна програма:

„Н Ю Р А“

съ светилата на екрана Елизабета Бергнеръ, Емилъ Яниксъ и Конрадъ Вайдтъ.

и Комедията „Удобния Пансионъ“

Съобщават от гр. Прѣславъ, че гроздобара въ околията е почти прѣатршенъ. Количеството на гроздето въ сравнение на миналата година не е по-малко, обаче по качество стои по горѣ отъ миналогодишното, това показва че тази годишнитѣ вина обѣщаватъ да бждѣтъ по добри и силни.

Прѣди 15—20 дни въ града Шуменъ сж изгубени: Пензионна книжка, данѣчна книжка съ партида № 79 и една влогова книжка отъ Т. П. Станция, който ги е намерилъ да ги прѣдстави въ агенция „Куриеръ“, срѣщу прилично възнаграждение.

Използвайте четирите рекламни седмици при фото „Електра“.

Въ България има 754,207 земледѣлски стопанства съ 2,540,865 човѣка заети въ тия стопанства. Цѣлата стопанска земя възлиза на 46,922,594 декари.

Картела, за да даде възможност на своитѣ пушачи, — бѣдни и богати да пушатъ въ тая криза съ малко пари, най-хубави южно-български тютюни, пуска въ продажба разкошни цигари въ още по-разкошни жълти кутии сѣрѣтъ съ черъ надписъ и явашъ съ червенъ надписъ „КАРТЕЛЪ“, безъ да имитира етикетитѣ на други фабрики, които цигари ще произведатъ фупоръ нажда пушачитѣ.

Прочне, искайте истинскитѣ цигари КАРТЕЛЪ, а не такива съ имитирани етикети на картела!

Пушейки най-хубавитѣ цигари КАРТЕЛЪ, едно, врѣменно Вий ще подпомогнете и безработнитѣ Ваши съграждани.

Денемъ жененъ вечеръ нежененъ.

Не веднажъ сме изнасяли печални факти, въ които сж замесени хора съ известно обществено положение, съ цѣлъ да ги предупредимъ да не допринасятъ и тѣ за моралния упадѣкъ на обществото. Но уви! . . . тѣ сж непоправими. Ето защо сме принудени да изнесемъ на общественото внимание за едно скоро станало събитие и то пакъ отъ единъ архитектъ, който не вземалъ

поука отъ миналитѣ предупреждения, или отъ това, че смѣта обществото може да търпи вършени отъ него „разходки“ съ собствена кола, си е позволилъ на 15 тогѣ къмъ 9½ часа вечеръта съ угасени фарове да примами съ още единъ господинъ отъ Педагогическитѣ курсове въ града ни двѣ госпожици отъ сжщия институтъ като ги отвели съ колата—автомобила—си на гара Каспичанъ, разбира се на „разходка“ и „опознаване“ и понеже въ локала е „нѣмало“ мѣсто ги отвежда въ една отъ стаитѣ на хотела, където за зла учасъ били посетени отъ неканени гости. — Но вмѣсто да ги приематъ господина—архитекта благоволилъ да „изчезне“, навѣрно за да укрие следитѣ си, а още и отъ срама, че ще видятъ женения презъ деня и неженения презъ нощта мжжъ.

Като изнасяме това питаме Господина архитекта нѣмало да престане да скандализира обществото, или ще следва при втори слрчай да го предадемъ на близкитѣ му и тѣ се увѣрятъ какъвъ мжжъ и баща иматъ?

Нека споменемъ, че сжщия Господинъ е представенъ за ергенъ, тогава когато е жененъ и има жена и деца.

Не е зле господина директора на Учителския институтъ да изучи, кой е господина—курсиста който си е задалъ за цѣлъ да „разхожда“ и „опознава“ колежкитѣ си курсиски съ лица, като горния архитектъ.

Гражданинъ.

Материализъмъ и Нравственостъ

Много се пише, изпълватъ се цѣли тонове съ хиляди страници отъ велики умове по възпитанието на дѣтето, за да могатъ да го направятъ по горно, по-развито, съ прозорливъ умъ, за да може утре, когато дойде на арената на живота полко и по-умело да се справи съ незгодитѣ, неволитѣ и лишенията, които природата създава.

Знае се, че следъ войнитѣ, които докараха всевъзможни разстройства, човѣчеството, изгуби своето достоинство до тамъ, че думата човѣкъ постепенно се заличаваше отъ земята. Последствията отъ тѣхъ проникнаха въ организацията на държавата, въ вътрешния миръ на семейството и въ всички направления, които човѣкътъ ги бѣ създавалъ, можи би отъ хиляди вѣкове насамъ. Почна той да губи своето предназначение. Стреснаха се вели-

китѣ умове, водители на човѣчеството, че младитѣ поколения вървятъ по стари пѣтища — трѣнливи, по които сж вървели тѣхнитѣ дѣди и бащи — пѣтища които водятъ къмъ алчностъ, завистъ, лъжа и поквара. Обърнаха погледитѣ си къмъ подрастващитѣ поколения поне тѣхъ да могатъ да спасятъ, отклонятъ и запазятъ отъ поквара и корупция.

Създадахъ се редъ съюзи за запазване на поколенията. Въ 1924 год. великитѣ сили на Европа подписаха декларация за закрила на детето, създади се празникъ на детето, който се празнува всѣка година, демонстриратъ изъ улицитѣ малкитѣ палаци и юноши, за да обрнатъ внимание на обществото и човѣчеството, че тѣ сж бждашитѣ спасители на държавата и семейството въ тѣхъ е надеждата за утрешния денъ, Много такива дружества се организиратъ, спортни гимнастически благотворителни и още какви ли не, въ които влизатъ и сж членове деца юноши сами за бждещото човѣчество бждашитѣ учени, политици управници подготовка въ срѣчностъ, добродушие състрадални добри въ морала и интелектуално отношение съ една дума всестранно развитие. За цѣльта създаватъ се педагогически списание, книги по които възпитателтъ какъ да въздейства върху своитѣ потомци въ това направление.

Всичко, ще кажемъ всички че е хубаво добро умно да се работи въ това направление, дори трѣбва да се дадатъ, пожертвуватъ умъ и сили въ това свѣто дѣло, че когато дойдатъ на арената да създаватъ и творятъ миръ въ държавата щастие въ семейството. Това ще се постигне може би само съ трудъ постоянство и тактическостъ. Но ние не си задаваме въпросъ, може ли това да се постигне въ тази епоха, въ която вилнеятъ на длъжъ и ширъ — покварата корупцията, алчностъ, лъжа и безвѣрие съ една дума епоха на материалистическата култура, които хората днесъ е боготворятъ и е довеждатъ дори до култъ. Тя е къмъ които сж обрнати очитѣ на милионни човѣци и ако погледне човѣкъ горе отъ небеснитѣ висини ще съзре хора паднали на колѣне съ ржце дигнати съ свѣтлѣщи очи, които изглеждатъ като звѣзди на второ небе и много по-вече да се молятъ за постигане на тая култура.

Е въ тази епоха, можи ли да се работи за въздействието на малкото дете ще имаме резул-

тати отъ възпитанието, за да стане човѣкъ — такъвъ за който сж писали голѣмитѣ наши педагози, като още станали на 17—18 год. възраст почва да мисли за нея. Тая култура въ миналото и сега, която води човѣчеството къмъ разстройството трѣбва да се премахне потѣпче за да се замени съ Нравствената.

Нравствената култура, тя е която презъ тъмното робство е запазила и сплотявала българския народъ и давала импулсъ да се бори съ тиранитѣ. Тя е, която запазила езикъ, нрави и обичай, а днесъ толкова малко даже не се чете и разпространява. Потѣпкана изоставяна отъ денъ на денъ, тя се погубва. Но съ погубване-

то и отива и човѣчеството. И го примери имаме отъ миналото, че народъ който погубва своята нравственостъ, разрушава се семейство и държавата къмъ която насоката трѣбва въчеството да обрне очитѣ, щото съ разпространението само тогава ще имаме добри граждани, които ще сѣятъ миръ въ държавата и тие въ семейството. Безвѣрие то лжжата ще бждатъ занеми съ здравиятъ умъ додушното и искреностъта.

Щастливо ще бжде общество което най-напредъ успѣло да се измъкне отъ витѣ нокти на пагобнитѣ материализъмъ.

с. Касапляръ
Шуменско.

ШУМЕНСКО ГРАДСКО ОБЩНСКО УПРАВЛЕНИЕ.

ОБЯВЛЕНИЕ № 10752

Гр. Шуменъ 14 X. 1932 гооина.

Общинското Управление обявява на интересующитѣ че на 2 ноемврий т. г. въ канцеларията на Шуменското Оржжно Данѣчно Управление ще се произведатъ следни търгове по спешностъ:

Отъ 15—16 часа отдаването на предприемачъ достояната на канцеларски материали нуждни за канцеларитѣ общината за презъ 1932/33 год. Търгътъ ще се произведе съ тайна конкуренция. Приблизителната стойностъ е 50,000 лв. Залогъ 10% въ банковѣ удостоверение.

Отъ 16—17 часа отдаването на предприемачъ достояната на 20,000 кгр. ечемикъ нуженъ за храна на конетѣ пожарната команда. Търгътъ ще се произведе съ явна конкуренция. Приблизителната стойностъ е 45,000 лв. Залогъ въ банковѣ удостоверение.

Отъ конкурентитѣ се изискватъ всички документи изкуеми се отъ закона за бюджета, отчетността и предприятията.

Всички разноски по търга сж за смѣтка на предприемача.

Тържнитѣ книжа сж на на разположение въ канцеларията на общината.

ОТЪ ОБЩНИНАТА

Ташкѣнско Бѣлг. училищно Настоятелство.

Обявление № 9.

Обявява се на интересующитѣ се, че на 11-ия денъ отъ публикуването на настоящето въ в. „Ш. Куриеръ“ до 4 ч. сл. обѣдъ ще се произведе търгъ за отдаване на наемателъ експлоатацията на училищната нива отъ 39 декара, находяща се въ землището на с. Ташкѣнъ, Шуменско — мѣстността „Биокъ Келеме“ при граници: изтокъ: окопъ и ниви, западъ: окопъ и гора, северъ: окопъ и ниви и югъ—ниви за време отъ 1. XI. 1932 г. до 1. IX. 1935 год.

Първоначална цена на декаръ 100 лв. за година.

Чл. чл. 125 и 127 отъ З. Б. О. П. сж задължителни за конкурентитѣ.

Разноснитѣ по публикацията и герба сж за смѣтка на наемателитѣ.

Тържнитѣ книжа и очната скица могатъ да се видятъ всѣки денъ въ канцеларията на училището.

с. Ташкѣнъ, 22 октомврий 1932 год.

Отъ Настоятелството.

К. Тетмайеръ

Тежкото бждеще

Гледай спокойно из тежкото бждеще. То е неизбежно; ще ти помогне ли нѣщо, ако гледашъ инѣче? Ахъ, само че такава мжка, такава скръбъ идва . . . Не така шумеше гората, не така шумѣше водата, преди да се случи това, което е направило тежкото бждеще неотмѣнимо . . . Не така грѣеше слънцето, не така се движеха ржце и нозе, не така ти се дишаше, чувствуваше, мислеше . . .

Ти бѣше другъ човѣкъ, преди да се случи това, което направи тежкото бждеще неотмѣнимо.

Ти помнишъ това . . . Какво не би далъ ти, за да можешъ, като преди, да се пробудишъ съ мисли за живота, а не съ мисли за твоео тежко бждеще . . .

Тежкото бждеще, което ти виждашъ, което ти знаешъ, има една особеностъ: не мо-

жешъ да мислишъ за нищо друго.

Какво не би далъ ти за да се пробудишъ така, както преди! . . .

Какво сж прежитѣ ти страдания, скръби, разочарования — въ сравнение съ тая минута, въ която ти видѣ предъ себе си неизбежността на тежкото бждеще! . . .

Живѣешъ, като осжденъ на смъртъ или на измжчвания, които не ще избѣгнешъ. Всѣко кжсче хлѣбъ ти е горчиво, всѣки твой часъ е ужасъ, всѣко проникване въ себе си — смъртъ . . .

Страхътъ е всѣкога предъ тебе и чашата пълна съ горчиви изтезания, е до устнитѣ ти и остриятъ сѣрпъ е срещу ржцетѣ ти, тръни сж подъ твоитѣ нозе.

О, мжка, мжка, мжка — три пѣти мжка — да съзнавашъ. да знаешъ своето тежко бждеще! . . .

Отъ руски

Симеонъ Мариновъ

Маркъ Твенъ.

Какъ ограбихъ една просекия.

Веднажъ азъ ограбихъ съ четири долара една стара, слѣпа просекия въ една църква. Това стана така: Когато пжтешествувахъ съ нашитѣ „Простаци“ въ чужбина. корабътъ ни се спрѣ въ руското пристанище Одеса и азъ излѣзохъ заедно съ другари да разгледамъ града. Азъ се отдѣлихъ отъ своитѣ спжтници и тръгнахъ да бродя изъ улицитѣ и най-после минахъ край една грѣцка църква. При входа видѣхъ две сгрѣчени старухи да просятъ милостиня. Азъ пхнахъ една монета въ протѣгнатата ржка на тая, която бѣ по-близо и отминахъ. Изминахъ около петдесетъ ярда, можеби, азъ изведнажъ си спомнихъ, че трѣбва да прегарамъ цѣла нощъ на брѣга, понеже корѣбътъ бѣ се отдалечилъ отъ брѣга и трѣбваше едва утринъта да се върне за пжтницитъ. Бѣ едва петъ часа вечеръта. Когато слѣзохъ

на брѣга имашъ всичко две монети еднакво голѣми, но съ различна ценностъ — една французка златна, равняваща се на четири долара, другата — турска, — равна на два цента и половина. Следъ освидетествуване на портмонето, азъ се убѣдихъ, че у мене е останала турската монета.

Положението бѣше некрасиво. На хотела трѣбваше да заплатя предварително или цѣла нощъ трѣбваше да остана на улицата, рискувайки да бжда арестуванъ като бродяга. Оставаше единъ изходъ — да се върна въ църквата което и направихъ.

Дветѣ старухи стояха по-прежнѣно тамъ съ протѣгнати ржце. На дланѣта на едната все още лежеше моята златна монета. Страшно се зарвдахъ. Промѣквайки се азъ приготвихъ турската и вече искахъ да я сложа на дланѣта, като си взема златната, но чухъ задъ себе кашлене. Азъ отскочихъ, като да ме хванаха въ гнусно предстѣпление. Посетителтъ отиде на противополож-

ната страна на църквата.

Цѣла година азъ се старѣехъ да замѣня монетата, т. е. тогѣ време ми се стори година; въврѣно то бѣше по-малко отъ година. Идваха въ църквата сетне излизаха, покрай менъ постоянно сновѣха. Все не се отдаваше да извърша предстѣплението. Най-сетне църквата опустѣ, бѣхъ само азъ и дветѣ просекини. Азъ бързехъ своята златна монета отъ тъмната сбрѣчкана дѣла и сложихъ върху нея малочислената турска монета. Бедно! пробѣбра нѣкаква благодушностъ, която като ножъ ме прониза. Стремоглаво избѣгахъ отъ църквата и на разстоянието цѣла мила, все още се огледахъ да не би да ме преследватъ. . . .

Опитътъ ми струваше скъпо, но бѣ сполучливъ. Решихъ, че докато съмъ живъ не ще ограбя ни единъ просякъ въ църква. И удържахъ думата си. Най-добритѣ уроци по нравственостъ се получаватъ отъ опита, а не отъ книгитѣ.